

श्यावाश्व आत्रेयः। इन्द्रः । महापङ्क्तिः, १ अतिजगती

प्रेदं ब्रह्म वृत्रतूर्येषाविथ प्र सुन्वतः शचीपत इन्द्र विश्वाभिरूतिभिः।

माध्यंदिनस्य सर्वनस्य वृत्रहन्ननेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८.०३७.०१

शचीपते- प्रज्ञापालक । इन्द्र- परमेश्वर । विश्वाभिः- सर्वाभिः । ऊतिभिः- रक्षाभिः । सुन्वतः- रसनिष्पादकस्य । इदम्- एतत् । ब्रह्म । वृत्रतूर्येषु- आवरणबाधनेषु । प्र- प्रकर्षेण । आविथ- अपालयः । अनेद्य- अनिन्द्य । वृत्रहन्- आवरणबाधक । वज्रिवः- वज्रिन् । माध्यंदिनस्य- मध्याह्नविषयम् । सवनस्य- सम्भजनम् । सोमस्य- रसम् । पिब- अनुभव ॥१॥

सेहान उग्र पृतना अभि द्रुहः शचीपत इन्द्र विश्वाभिरूतिभिः।

माध्यंदिनस्य सर्वनस्य वृत्रहन्ननेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८.०३७.०२

उग्र- उद्गूर्ण । द्रुहः पृतनाः- द्रोहिणः । अभि सेहानः- अभिभवन् । शचीपत इन्द्र विश्वाभिरूतिभिः । माध्यंदिनस्य सवनस्य । वृत्रहन्ननेद्य पिब सोमस्य वज्रिवः ॥२॥

एकराळस्य भुवनस्य राजसि शचीपत इन्द्र विश्वाभिरूतिभिः।

माध्यंदिनस्य सर्वनस्य वृत्रहन्ननेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८.०३७.०३

अस्य- एतस्य । भुवनस्य- जगतः । एकराट्- एकस्वामी । राजसि- प्रकाशसे ॥३॥

सस्थावाना यवयसि त्वमेक इच्छचीपत इन्द्र विश्वाभिरूतिभिः।

माध्यंदिनस्य सर्वनस्य वृत्रहन्ननेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८.०३७.०४

सस्थावना- समानं तिष्ठन्ताविमौ लोकौ । त्वम् । एकः । इत्- एव । यवयसि- पृथक्करोषि ॥४॥

क्षेमस्य च प्रयुजश्च त्वमीशिषे शचीपत इन्द्र विश्वाभिरूतिभिः।

माध्यंदिनस्य सर्वनस्य वृत्रहन्ननेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८.०३७.०५

क्षेमस्य प्रयुजश्च- योगक्षेमाभ्याम् । त्वम् । ईशेषे- स्वामित्वं वहसि ॥५॥

क्षत्राय त्वमवसि न त्वमाविथ शचीपत इन्द्र विश्वाभिरूतिभिः ।

माध्यंदिनस्य सर्वनस्य वृत्रहन्ननेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८.०३७.०६

क्षत्राय । त्वम् । अवसि- रक्षसि । त्वम् । न केनापि । आविथ- रक्षितो भवति ॥६॥

इयावाश्वस्य रेभतस्तथा शृणु यथाशृणोरत्रेः कर्माणि कृण्वतः ।

प्र त्रसदस्युमाविथ त्वमेक इन्नृषाह्य इन्द्र क्षत्राणि वर्धयन् ॥ ८.०३७.०७

पूर्व व्याख्यातम् ॥७॥

Dr. Rangraji